

Dz.U.UE.L.2010.344.1

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR
1231/2010**

z dnia 24 listopada 2010 r.

**rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr
987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi
rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo**

(Dz.U.UE L z dnia 29 grudnia 2010 r.)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego
art. 79 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Parlament Europejski⁽³⁾, Rada oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny⁽⁴⁾ wzywały do lepszej integracji obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytorium państw członkowskich, poprzez przyznanie im jednolitych praw, odpowiadających możliwie jak najbardziej tym, z których korzystają obywatele Unii.

(2) Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2005 r. podkreśliła, że Unia musi zapewnić sprawiedliwe traktowanie obywatelom państw trzecich, którzy legalnie przebywają na terytorium państw członkowskich, oraz że bardziej energiczna polityka w zakresie integracji powinna stawiać sobie za cel zagwarantowanie im praw i obowiązków porównywalnych do praw i obowiązków obywateli Unii.

(3) Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003⁽⁵⁾ rozszerzyło stosowanie przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo.

(4) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zwłaszcza z jej art. 34 ust. 2.

(5) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁽⁶⁾

zastępuje rozporządzenie (EWG) nr 1408/71. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁽⁷⁾ zastępuje rozporządzenie (EWG) nr 574/72. Rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 zostają uchylone ze skutkiem od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009.

(6) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 znacząco aktualizują i upraszczają zasady koordynacji zarówno w odniesieniu do ubezpieczonych, jak i do instytucji zabezpieczeń społecznych. W przypadku tych ostatnich zaktualizowane zasady koordynacji mają na celu przyspieszenie i ułatwienie przetwarzania danych dotyczących praw do świadczeń osób ubezpieczonych oraz zmniejszenie związanych z tym kosztów administracyjnych.

(7) Do celów Unii należą wspieranie wysokiego poziomu ochrony socjalnej oraz podnoszenie poziomu i jakości życia w państwach członkowskich.

(8) Aby uniknąć sytuacji, w której pracodawcy oraz krajowe instytucje zabezpieczeń społecznych są zmuszeni do zajmowania się złożonymi sytuacjami prawnymi i administracyjnymi dotyczącymi tylko ograniczonej grupy osób, należy korzystać w pełni z dobrodziejstw modernizacji i uproszczenia w dziedzinie zabezpieczenia społecznego poprzez stosowanie jednego instrumentu prawnego koordynacji łączącego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009.

(9) W związku z powyższym niezbędne jest zastąpienie rozporządzenia (WE) nr 859/2003 przez instrument prawny, którego podstawowym celem ma być zastąpienie odpowiednio rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 i rozporządzeniem (WE) nr 987/2009.

(10) Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, nie może dać im jakiegokolwiek prawa do wjazdu, pobytu lub zamieszkania w państwie członkowskim ani dostępu do rynku pracy. Stosowanie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 powinno zatem pozostać bez uszczerbku dla prawa państwa członkowskiego do odmowy wydania, cofnięcia lub odmowy przedłużenia zezwolenia na wjazd, pobyt, zamieszkanie lub pracę w danym państwie członkowskim zgodnie z prawem unijnym.

(11) Na mocy niniejszego rozporządzenia rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 powinny mieć zastosowanie tylko o tyle, o ile dana osoba już legalnie zamieszkuje na terytorium państwa członkowskiego. Legalne zamieszkanie powinno być zatem warunkiem wstępnym stosowania tych rozporządzeń.

(12) Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 nie powinny mieć zastosowania w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy jednego państwa członkowskiego. Dotyczy to między innymi sytuacji obywatela państwa trzeciego, związanego tylko z państwem trzecim i jednym państwem członkowskim.

(13) Warunek legalnego zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego nie powinien mieć wpływu na prawa wypływające ze stosowania rozporządzenia (WE) nr 883/2004, dotyczące świadczeń z tytułu inwalidztwa, emerytur i rent rodzinnych, w imieniu jednego lub kilku państw członkowskich, dla obywatela państwa trzeciego, który wcześniej spełnił warunki niniejszego rozporządzenia, albo osób pozostałych przy życiu po śmierci takiego obywatela państwa trzeciego w zakresie, w jakim wywodzą swoje prawa od pracownika, zamieszkujących w państwie trzecim.

(14) Zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jak ustanowiono w art. 64 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, podlega warunkowi zarejestrowania się w charakterze osoby poszukującej pracy w służbach zatrudnienia każdego z państw członkowskich wjazdu. Przepisy te powinny zatem mieć zastosowanie do obywatela państwa trzeciego, pod warunkiem że osoba ta ma prawo, w stosownych przypadkach, na mocy jej zezwolenia na pobyt lub statusu rezydenta długoterminowego, do zarejestrowania się jako osoba poszukująca pracy w służbach zatrudnienia państwa członkowskiego wjazdu oraz prawo do legalnej pracy.

(15) Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla praw i obowiązków wynikających z umów międzynarodowych z państwami trzecimi, których Unia jest stroną i które przewidują korzyści w zakresie zabezpieczenia społecznego.

(16) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z powodu sytuacji transgranicznych, natomiast ze względu na skalę unijną proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości przewidzianą w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, przewidzianą w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(17) Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Irlandia powiadomiła pismem z dnia 24 października 2007 r. o swojej chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

(18) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związane ani go nie stosuje.

(19) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostających przy życiu po ich śmierci, pod warunkiem że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Artykuł 2

Niniejszym uchyla się rozporządzenie (WE) nr 859/2003 w stosunkach między państwami członkowskimi, które są związane niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 24 listopada 2010 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BUZEK

Przewodniczący

W imieniu Rady

O. CHASTEL

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. C 151 z 17.6.2008, s. 50.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. C 294 E z 3.12.2009, s. 259), stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 26 lipca 2010 r. (Dz.U. C 253 E z 21.9.2010, s. 1) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 1999 r. w sprawie posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere (Dz.U. C 154 z 5.6.2000, s. 63).

⁽⁴⁾ Opinia EKES z dnia 26 września 1991 r. w sprawie statusu pracowników migrujących z państw trzecich (Dz.U. C 339 z 31.12.1991, s. 82).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1.